

**LIETUVOS RESPUBLIKOS TABAKO, TABAKO GAMINIŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ GAMINIŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO
NR. I-1143 2, 9, 9², 9³, 9¹⁰, 9¹¹, 14, 14¹, 16, 18, 25 ir 26 STRAIPSNIŲ PAKETIMO ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatšizvelgta į institucijų pastabas ir pasiūlymus
<p>Lietuvos verslo konfederacija, 2019-12-03, Nr. 19-269IR ir 2019-07-26 Nr. 19-183IR</p>	<p>2019-12-03, Nr. 19-269IR</p> <p>Apgailestaujame, jog Įstatymo projektas nebuvo adresuotas ir siunčiamas derinti verslo bendruomenei. Atkreipiamo dėmesį, kad 2019-07-30 Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės pažymoje suformuluotame siūlyme gražinti rengėjams tobulinti anksčiau pateiktą projektą prašoma įvertinti tame tarpe ir verslo asociacijų pateiktas pastabas.</p>	<p><u>Paaiškinimai dėl Įstatymo projekto derinimo ir viešo skelbimo</u></p> <p>Pažymime, kad pagal kompetenciją susijusioms institucijoms (<i>inter alia</i> Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, atakingai už vidaus prekybos (įskaitant tabako kontrolę) politikos formavimą), pateiktas derinti Įstatymo projektas (TAIS Nr. 19-14017) su visais įydimaisiais dokumentais buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS) ir visi suinteresuoti asmenys, piliečiai turėjo galimybę susipažinti su Įstatymo projekto ir įdymųjų dokumentų nuostatomis bei pareikšti savo nuomonę (tai ir padarė tabako pramonei atstovaujančios organizacijos – Lietuvos verslo konfederacijos, Lietuvos pramoninių konfederacijos). Primininta, kad vadovaujantis Įstatymo 3 straipsnio 12 punkte nurodytu valstybės tabako, tabako gaminių ir susijusių gaminių kontrolės politikos principu (įtvirtintu įgyvendinant Pasaulio sveikatos organizacijos (toliau – PSO) Tabako kontrolės pagrindų konvencijos (toliau – Konvencija) 5 straipsnio 3 dalyje nustatytą įpareigojimą Konvencijos šalims), nustatant ir įgyvendinant su tabako kontrole susijusias politikos kryptis, šalys įpareigojamos apsaugoti jas nuo komercinių ir kitų tabako pramonės interesų. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija dėl derinti pateikto Įstatymo projekto (TAIS Nr. 19-14017) pastabų neturėjo (turėjo tik pasiūlymą, kuris nėra susijęs su Lietuvos verslo konfederacijos pastabomis). Pažymėtina, kad tabako pramonė yra išskirtinė pramonė, nes tabakas yra unikalus produktas, kuris, kaip skelbia PSO, nužudo pusę savo vartotojų, o pasaulyje nuo tabako vartojimo kasmet miršta daugiau nei 8 mln. žmonių. Akivaizdu, kad tabako pramonei astovaujančios organizacijos turi interesą, kad valstybės tabako, tabako gaminių ir susijusių gaminių kontrolės politika nebūtų griežinama, tačiau sprendimus dėl valstybės tabako kontrolės politikos, laikantis pirmiau nurodyto principo, priima valstybės institucijos, siekdamos kuo labiau apsaugoti visuomenės sveikatą ir vartotojų saugumą. Argumentai dėl verslo asociacijų pateiktų pastabų, į kurias nebuvo atsižvelgta, išdėstomi Įstatymo projekto derinimo pažymoje, kuri yra viešai skelbiama TAIS.</p> <p>Pažymėtina, kad pirminis Įstatymo projektas (TAIS Nr. 18-9829), kuriame <i>inter alia</i> buvo numatytas Tabako produktų direktyvą perteikiančios nuostatos, Įstatymo 18 straipsnio pakavimo nuostatos dėl įrenginių, skirtų tabako gaminiams ir</p>

<p>visų valstybės valdymo grandžių priimanų sprendimų skaidrumo ir atvirumo, valstybės subsidiarumo ir piliečių solidarumo“, galima konstatuoti, kad skaidrumo, atvirumo, atskaitingumo ir galimybės susipažinti su rengiamu teisės akto projektu ir kita su juo susijusia informacija šio Įstatymo projekto kelyje iki Vyriausybės ir teisėkūroje pakankamai nebuvo.</p>	<p>susijusiems gaminiams vartoti, įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimo draudimo, buvo siūstas derinti suinteresuotoms institucijoms (<i>inter alia</i> Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai) Įstatymo projektą su visais lydimaisiais dokumentais viešai skelbiant TALS bei iš verslo organizacijų buvo gautos pastabos ir pasiūlymai (Lietuvos verslo konfederacijos 2018-09-04 raštas Nr. 18-214IR, Lietuvos pramoninių konfederacijos 2018-09-05 raštas Nr. S.201, Lietuvos laisvosios rinkos instituto 2018-09-05 raštas Nr. 1.16-58), be to, dėl minėtų direktyvą perkeliančių nuostatų, siūlomo Įstatymo 18 straipsnio pakeitimo dėl įrenginių, skirtų tabako gaminiams ir susijusiems gaminiams vartoti, įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimo draudimo nėra viena iš nurodytų verslo asociacijų pastabų nepateikė. Pagal gautas pastabas ir pasiūlymus patikslintas Įstatymo projektas (TALS Nr. 19-8707) su visais lydimaisiais dokumentais (įskaitant ir derinimo pažymą su argumentais dėl pastabų, į kurias nebuvo atsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies) buvo 2019-07-10 pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybei skelbiant jį viešai TALS (šiam etape verslo organizacijos taip pat turėjo galimybę susipažinti su Įstatymo projektu, visais jo lydimaisiais dokumentais ir pateikė raštu savo pastabas), kurios, kaip ir buvo išdėstyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės Socialinės politikos grupės pažymoje, buvo įvertintos tikslinant Įstatymo projektą (į dalį pastabų atsižvelgta, dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, surašyta derinimo pažyma su atitinkamais argumentais ir paaiškinimais), kuris su visais lydimaisiais dokumentais taip pat yra viešai skelbiamas TALS.</p>
<p>2019-12-03, Nr. 19-269IR</p> <p>LVK dar kartą atkreipia Vyriausybės dėmesį į tai, kad Įstatymo projektui nebuvo atliktas teisinio reguliavimo poveikio vertinimas argumentuojant, kad jis neatliekamas vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos 4 punktu ir kad juo nėra iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas. LVK vertinimu Sveikatos apsaugos ministerija privalo atlikti numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą būtent vadovaudamasi minėtos metodikos 4 punktu. Taip pat negalime sutikti, kas Įstatymo projektu nėra iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas. Be to, LVK nuomone, aiškinamojo rašto 7 dalis, kurioje pateikiamas įstatymo įgyvendinimo poveikis verslo sąlygoms ir jo plėtrai, turi būti papildyta informacija apie Įstatymo 4 ir 10 straipsniai siūlomų keisti Įstatymo nuostatų įgyvendinimo poveikį. Aiškinamojo rašto 7 dalyje pateiktas įgyvendinimo poveikis verslo sąlygoms ir jo plėtrai yra šališkas, bandantis parodyti tik Įstatymo projekto teigiamą poveikį ir vengiantis įvertinti ir pateikti pilną ir išsamų poveikį verslo sąlygoms ir jo plėtrai vaizdą. Dar kartą pažymime, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas balandžio 25 dieną norminėje administracinėje byloje (Nr. el-4-</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi, sprendimą dėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo priima teisės akto projekto rengėjas. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta, numatomo teisinio reguliavimo laukiami teigiami rezultatai, įtaka kriminogenei situacijai ir korupcijai, vertinimas, kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms, pateikti Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.</p> <p>Kaip ir nurodyta Įstatymo projekto derinimo rašte, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, bei atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektas nėra priskirtinas prioritetinėms teisėkūros iniciatyvoms, juo taip pat nėra iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, Įstatymo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas. Teisinis reguliavimas tikslinamas pagal Tabako produktų direktyvos nuostatas, kartu laikantis nuoseklaus principo tikslinamos ir susijusios Įstatymo nuostatos;</p>

<p>602/2019) yra pripažinęs Sveikatos apsaugos ministro įsakymą prieštaraujančiu konstituciniam atakingo valdymo principui ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymui dėl to, kad Sveikatos apsaugos ministerija, neatlikdama numatomo teisinio reguliavimo poveikio bei poveikio korupcijos mastui vertinimo, nesudarydama galimybės susipažinti su rengiamu teisės akto projektu ir kita su juo susijusia informacija nesilaikė Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje formuojamų įpareigojimų priimančios teisės aktus neigioruoti nė vieno įstatymuose nustatytos teisės aktų priėmimo tvarkos etapo ar taisyklės, būtinybės teisės aktus priimti nuosekliai, laikantis įstatymuose nustatytos teisės aktų priėmimo tvarkos.</p> <p>2019-07-26 Nr. 19-1831R</p> <p>LVK atkreipia Vyriausybės dėmesį ir į tai, kad Įstatymo projektui nebuvo atliktas teisinio reguliavimo poveikio vertinimas argumentuojant, kad jis neatliekamas vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos 4 punktu. LVK supratimu ir vertinimu Sveikatos apsaugos ministerija privalėjo atlikti numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą būtent vadovaudamasi minėtos metodikos 4 punktu. Pažymėtina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas balandžio 25 dieną norminėje administracinėje byloje (Nr. e1-4-602/2019) yra pripažinęs Sveikatos apsaugos ministro įsakymą prieštaraujančiu konstituciniam atakingo valdymo principui ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymui dėl to, kad Sveikatos apsaugos ministerija, neatlikdama numatomo teisinio reguliavimo poveikio bei poveikio korupcijos mastui vertinimo, nesudarydama galimybės susipažinti su rengiamu teisės akto projektu ir kita su juo susijusia informacija nesilaikė Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje formuojamų įpareigojimų priimančios teisės aktus neigioruoti nė vieno įstatymuose nustatytos teisės aktų priėmimo tvarkos etapo ar taisyklės, būtinybės teisės aktus priimti nuosekliai, laikantis įstatymuose nustatytos teisės aktų priėmimo tvarkos.</p> <p>2019-12-03, Nr. 19-2691R</p> <p>Įstatymo projektu, kaip kad rašoma teikime Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir Įstatymo projekto aiškinamajame rašte, yra siekiama įgyvendinti Pasaulio sveikatos organizacijos Tabako kontrolės pagrindų konvencijos sekretoriato ekspertų misijos Lietuvoje rekomendacijas, praplėsti su tabako gaminiai susijusiais gaminiiais ir įrenginiais, skirtingais</p>	<p>reglamentuojami ir detalizuojami smulkūs ir logiškaai susiję teisiniai aspektai, kurie esamo teisinio reguliavimo nekeičia iš esmės. Derinant Įstatymo projektą (TALS Nr. 19-14017) pastabų dėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo iš Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos nebuvo gauta. Be to, paminėtina, kad prie Įstatymo projekto lydimųjų dokumentų pridėjama Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita.</p> <p>Dėl Įstatymo projekto 3 ir 10 straipsniais siūlomo teisinio reglamentavimo įgyvendinimo poveikio verslo sąlygoms ir jo plėtrai atitinkamai papildytas aiškinamasis raštas. Paminėtina, kad Lietuvos pramoninių konfederacija 2019 m. liepos 26 d. rašte Nr. 141 pasisakė už nikotino neturinčių elektroninių cigarečių ir jų pildyklių sudėties ir kokybės reglamentavimo būtinumą (siūlomas Įstatymo projekto 3 straipsniu) ir Įstatymo 25 straipsnio nuostatų pakeitimą, papildant jas nuostatomis dėl veiklos, susijusios su susijusiais gaminiiais, priežiūra, atsakomybe už šio Įstatymo pažeidimus bei nuostatomis dėl susijusių gaminių konfiskavimo ir sunaikinimo.</p>
<p>2019-12-03, Nr. 19-2691R</p> <p>Įstatymo projektu, kaip kad rašoma teikime Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir Įstatymo projekto aiškinamajame rašte, yra siekiama įgyvendinti Pasaulio sveikatos organizacijos Tabako kontrolės pagrindų konvencijos sekretoriato ekspertų misijos Lietuvoje rekomendacijas, praplėsti su tabako gaminiai susijusiais gaminiiais ir įrenginiais, skirtingais</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nors Konvencijos sekretoriato misijos Lietuvoje ataskaitoje konkrečiai nėra minimi įrenginiai, skirti tabako gaminiams ir su jais susijusiems gaminiams vartoti („devices“), tačiau ataskaitoje vartojami ENDS (angl. <i>electronic nicotine delivery systems</i>) / ENNDS (angl. <i>electronic non-nicotine delivery systems</i>) terminai, o PSO leidiniuose (pvz., PSO globalios tabako epidemijos ataskaitoje (2019)¹ ir</p>

¹ <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/326043/9789241516204-eng.pdf?ua=1>

šiemis gaminiais vartoti, susijusius draudimus, numatytus Įstatymo 18 straipsnyje. LVK susipažino su PSO Tabako kontrolės pagrindų konvencijos sekretoriato ekspertų misijos Lietuvoje rekomendacijomis ir nori pabrėžti, kad šiose rekomendacijose niekur nėra kalbama nei apie įrenginius, skirtus tabako gaminiams vartoti, nei apie siūlymus keisti įstatymo 18 straipsnį. LVK negali suprasti, kodėl pastelkiamos PSO ekspertų misijos rekomendacijos siekiant suklaidinti politikus ir visuomenę, teikiant niekuo nepagrįstus pasiūlymus. Pažymėtina, kad galiojantis Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymas, tiek Direktyva aiškiai apibrėžia tiek tabako gaminius, tiek su tabako gaminiiais susijusius gaminius ir į šių sąvokų apibrėžimus gaminiai ar įrenginiai skirti tabako gaminiams ar su tabako gaminiiais susijusiems gaminiams vartoti nepatenka. Be to, tiek Įstatymas (3 straipsnis), tiek Direktyva (1 straipsnis) yra skirti reglamentuoti tik tabaką, tabako gaminius (apimančius naujoviškus tabako gaminius) ir su jais susijusius gaminius (elektronines cigaretes, sutrumpintai angliškai vadinamas ENDS/ENNDS ir rūkomuosius žolinius gaminius). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, taip pat į tai, jog nėra jokių kitų argumentų, kuriais būtų pagrįsti minėti siūlymai, o Vyriausybės programos nuostatos, aptariančios specifines tabako kontrolės politikos priemones, kurių Vyriausybės planavo imtis kalba išimtinai tik apie tabako gaminius, LVK prašo Lietuvos Respublikos Vyriausybės atsisakyti ir nepritarti Įstatymo projekte įrenginiams taikyti siūlomiems draudimams (Įstatymo 10 straipsniui, kuriuo siūloma keisti 18 straipsnį), kaip nepagrįstems.

2019-07-26 Nr. 19-183IR

Pažymėtina, kad tiek galiojantis Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymas, tiek Direktyva aiškiai apibrėžia tiek tabako gaminius, tiek su tabako gaminiiais susijusius gaminius ir į šių sąvokų apibrėžimus gaminiai ar įrenginiai skirti tabako gaminiams ar su tabako gaminiiais susijusiems gaminiams vartoti nepatenka. Todėl nesant pakankamam skaidrumui dėl minimų rekomendacijų ir esant galimybei jomis manipuliuoti, taip pat atsižvelgiant į tai, jog nėra kitų argumentų, kuriais būtų pagrįsti minėti siūlymai, o Vyriausybės programos nuostatos, aptariančios specifines tabako kontrolės politikos priemones, kurių Vyriausybė planavo imtis, kalba išimtinai tik apie

Konvencijos sprendimuose (pvz., FCTC/COP6(9)², vartojamos tokios jų sąvokos, atitinkamai:

- *Electronic nicotine delivery systems (ENDS) are devices that heat a liquid to create an aerosol that is inhaled by the user (elektroninės nikotino perdavimo sistemos yra įrenginiai, kurie kaitina skystį aerozoliui sudaryti, kuris yra įkvepiamas vartotojo).*

- *Electronic nicotine delivery systems (ENDS), of which electronic cigarettes are the most common prototype, are devices that vaporize a solution, which may include nicotine, or not, the user then inhales (elektroninės nikotino perdavimo sistemos, kurių labiausiai paplitęs prototipas yra elektroninės cigaretes, yra įrenginiai, išgarinantis tirpalą, į kurį gali ar ne įeiti nikotinas, kurį įkvepia vartotojas), kartu FCTC/COP6(9) sprendime šalys raginamos apvarstyti galimybę uždrausti ar apriboti jų reklamą, rėmimą, įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimą.*

Įstatymo 18 straipsnis numato tik su tabako gaminių įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimu susijusius draudimus. Tačiau šios nuostatos yra aktualios ir dėl populiarėjančių (ypač tarp jaunų asmenų) su tabako gaminiiais susijusių gaminių (kurių dažniausias prototipas – elektroninės cigaretes, ENDS/ENNDS). Todėl laikantis nuoseklumo principo bei siekiant Įstatymo ir Konvencijos tikslų tampa aktualūs su šių gaminių įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimu susiję draudimai (įskaitant draudimus, taikomus tabako gaminiams ir su jais susijusiems gaminiams vartoti skirtiems įrenginiams (kurie yra sudėtinė šių gaminių dalis, neatsižvelgiant į šių gaminių vartojimą).

Konvencijos 8-osios Šalių konferencijos FCTC/COP8(22)³ sprendime aiškiai nurodytas priminimas šalims taikyti naujoviškiems ir naujai atsirandantiems tabako gaminiams ir jų vartojimui skirtiems įrenginiams reklamoms, įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimo, rėmimo ribojimo priemones (5(h) punktą).

Taigi Įstatymo projektu siūlomas Įstatymo 18 straipsnio pakeitimas (dėl įrenginių, skirtų tabako gaminiams ir susijusiems gaminiams vartoti, įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimo draudimo) prisidės prie Įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje įtvirtinto siekio „mažinti Lietuvos Respublikoje tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių vartojimą, jų prieinamumą (ypač nepilnamečiams asmenims) <...>“ (kadangi susijusių gaminių, įrenginių, skirtų tabako gaminiams ir susijusiems gaminiams vartoti, įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimas bei tabako gaminių, susijusių gaminių ir jiems vartoti skirtų įrenginių kainų sumažinimo skelbimas tiesiogiai siejamas su tabako gaminių ir susijusių gaminių prieinamumo didinimu, vartojimo inicijavimo skatinimu, vartojimo skatinimu ir didinimu).

² [http://apps.who.int/eb/fctc/PDF/cop6/FCTC_COP6\(9\)-en.pdf?ua=1](http://apps.who.int/eb/fctc/PDF/cop6/FCTC_COP6(9)-en.pdf?ua=1)

³ [https://www.who.int/fctc/cop/sessions/cop8/FCTC_COP8\(22\).pdf](https://www.who.int/fctc/cop/sessions/cop8/FCTC_COP8(22).pdf)

	<p>tabako gaminius, LVK prašo Lietuvos Respublikos Vyriausybės atsakyti ir nepritarti Įstatymo projekte įrenginiams taikyti siūlomiams draudimams (Įstatymo 10 straipsniui, kurio siūloma keisti 18 straipsnį).</p> <p>Be to, LVK pritaria minėtame Ūkio ministerijos rašte pateiktai pastabai, kad Įstatymo projektas turėtų būti notifikuotas Europos Komisijai, kaip techninis reglamentas, nes nustatomos įrenginių pateikimo rinkai sąlygos (ribojimai) darys tiesioginę įtaką prekybai minėtais gaminiais, nes jų bus būtina laikyti norint šiuos gaminius parduoti mažmeninės prekybos vietose. Atkreiptinas dėmesys, kad, kaip minėta anksčiau, Įstatymo projekte minimi įrenginiai į Direktyvos taikymo sritį nepatenka ir siūlomi jiems ribojimai nėra suderinti ES teisės aktais.</p>	<p>Be kita ko, paminėtina, kad pagal Konvencijos 2 straipsnio 1 dalį siekiant geriau apsaugoti žmonių sveikatą, Sąjys skatinamos įgyvendinti ir kitas priemonės, ne tik tas, kurių reikalaujama Konvencijoje. Tabako produktų prekyvą taip pat nedraudžia valstybės narėms taikyti papildomas nei šioje direktyvoje nurodytas priemonės, jas notifikavus nustatyta tvarka Europos Komisijai ir Pasaulio prekybos organizacijai (tai ir bus padaryta Įstatymo projekto atveju).</p> <p>Pažymėtina, kad Įstatymo projekto TAIS Nr. 19-14017 derinimo metu dėl siūlomo įrenginių įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimo draudimo iš valstybės institucijų jokių pastabų nebuvo gauta. <i>Inter alia</i> siūlomas teisinis reguliavimas dėl įrenginių įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimo draudimo bus nustatyta tvarka notifikuotas Europos Komisijai ir Pasaulio prekybos organizacijai. Į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir LVK pastabą dėl Įstatymo projekto notifikavimo yra atsižvelgta.</p>
<p>Lietuvos pramoninių konfederacija, 2019-11-29, Nr. S.290, 2019-07-26 Nr. S.141</p>	<p>Norėjume atkreipti dėmesį, kad nors teisės aktų projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) ir viešai prieinami, tačiau kažkodėl Sveikatos apsaugos ministerija teikdama išvados gauti Įstatymo projektą lydraštyje ji adresuoja tik valstybės institucijoms. Norėjume paprašyti, kad asocijuotos verslo struktūros nebūtų ignoruojamos, būnų vykdomas konstruktivus dialogas bei konsultavimosi procedūra, ir asocijuotos verslo struktūros, vienodai su valstybės institucijomis, sužinotų apie projektų derinimą ir konsultavimosi procedūros pradžią iš gauto lydraščio joms ji adresuojant. Atkreiptinas dėmesys, kad būtent verslo įmonėms teks vadovautis Įstatymo projektu siūlomomis nuostatomis jei įstatymas bus priimtas, o Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės 2019 m. liepos 30 d. pažymyje, siūlant rengėjams grąžinti tobulinti anksčiau pateiktą Įstatymo projektą, be kita ko prašoma įvertinti ir asocijuotų verslo struktūrų pateiktas pastabas. Susidaro įspūdis, kad nenorima, jog verslo organizacijos susipažintų su teikiamu išvados gauti Įstatymo projektu, kad joms būtų sudarytos sąlygos teikti pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme, ir kad jos galėtų įvertinti ar į jų pateiktas pastabas buvo atsižvelgta, o jei ne, tai kodėl.</p> <p>2019-11-29, Nr. S.290</p>	<p>Žr. paaiškinimus dėl Įstatymo projekto derinimo ir viešo skelbimo prie Lietuvos verslo konfederacijos 1 pastabos</p>
	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. argumentus dėl Lietuvos verslo konfederacijos 3 pastabos.</p> <p>Įstatymo projekte vartojama sąvoka „įrenginiai, skirti tabako gaminiams ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams vartoti“ yra aiški ir nėra tikslu ją detalizuoti, nes priešingu atveju atsiradus naujam tabako gaminiui ar susijusiam</p>	

	<p>cigarečių (ENDS/ENNDS) reklamos reguliavimą. Tačiau šiose rekomendacijose nėra jokios rekomendacijos susijusios su įrenginiais, skirtais vartoti tabako ir su tabako gaminiiais susijusius gaminius. Ketvirta, nėra aišku, ką Įstatymo projekto rengėjas vadina įrenginiu, skirtu vartoti tabako ir su tabako gaminiiais susijusius gaminius. Nėra aiškios, logiškos, suprantamos, tikslios ir nedviprasmiškos sąvokos. Paliekant galimybę interpretacijoms, programuojamos teisinio ginčo tikimybės, kainuojančios tiek verslui, tiek valstybei didelius pinigus. <...> Penkta, kaip konstatuojama Įstatymo projekto aiškinamajame rašte, vienas iš Įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintų valstybės tabako, tabako gaminių ir susijusių gaminių kontrolės politikos principų yra drausti <u>tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimą</u>. Bandymas išplėsti įstatymo taikymą į bet ką tiesiogiai ar netiesiogiai susijusį ar galimai susijusį su tabako ir nikotino gaminių naudojimu, peržengia visas sveiko proto ribas, neatitinka teisėkūros principų ir panašų į piktnaudžiaviną teisėkūros iniciatyvos teise. Taigi, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Lietuvos pramoninių konfederacija nepritaria Įstatymo projekto 10 straipsniu siūlomiems 18 straipsnio pakeitimams ta apimtimi, kuria jie išplečiami į įrenginius.</p> <p>2019-07-26 Nr. S.141</p> <p>Be to, atsižvelgiant į tai, kad nėra siūloma apibrėžti sąvokos „įrenginiai skirti tabako gaminiams ir su tabako gaminiiais susijusiems gaminiams vartoti“ ir nėra teisinio aiškumo, kas tai yra, taip pat į tai, kad šie įrenginiai nepatenka į Tabako produktų direktyvos taikymo sritį, LPK nuomone, būtų siūlytina atsisakyti įstatymo projekte siūlomų draudimų šiems įrenginiams.</p>	<p>gaminiui kiekvieną kartą tektų keisti Įstatymą keičiant apibrėžime nurodytą detalių įrenginio apibūdinimą. Be to, pažymėtina, kad Įstatymo projekto (TAIS Nr. 19-14017) derinimo metu dėl siūlomo įrenginių įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimo draudimo iš valstybės institucijų pastabų nebuvo gauta.</p>
<p>Nacionalinė tabako gamintojų asociacija, 2019-07-29</p>	<p>Aiškinamajame raše nustatyta – priėmus Įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma. Įstatymo projekto lydraštyje nurodoma, kad Įstatymo projekto teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas. Teisėkūros pagrindų įstatymo 15.1 str. nustato, kad rengiant teisės akto, kuriuo numatoma reglamentuoti iki tol neregamentuotus santykius, taip pat kuriuo iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, projektą, privalo būti atliekamas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas. Šio vertinimo išsamumas turi būti proporcingas galimoms numatomo teisinio reguliavimo pasekmėms. 15.2 str. nurodo, kad atliekant numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą, nustatomas galimas teigiamas ir neigiamas poveikis to teisinio reguliavimo sričiai, asmenims ar jų grupėms, kuriems bus taikomas numatomas teisinis reguliavimas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Žr. argumentus dėl Lietuvos verslo konfederacijos 2 pastabos.</p> <p>Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta, numatomo teisinio reguliavimo laukiami teigiami rezultatai, itaka kriminogenei situacijai ir korupcijai, vertinimas, kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms, pateikti Įstatymo projekto aiškinamajame rašte. Svarbu taip pat pažymėti, kad numatomu teisiniu reguliavimu visų pirma siekiama apsaugoti svarbius visuomenės interesus – visuomenės sveikatą, vartotojų saugą. Suprantama, kad sveikatai žalingo produkto rinkodarą apribojantis reikalavimai tam tikru laipsniu varžo verslo sąlygas, tačiau Įstatymo projektu siūlomi neesminiai pakeitimai nesukels verslui didelės naštos (nėra draudžiamas gaminių ir įrenginių tiekimas rinkai, bet nustatomi tik tam tikri jų prekybos reikalavimai ir</p>

Atsižvelgiant į teisės akte numatomo teisinio reguliavimo pobūdį, mastą, turi būti įvertinamas poveikis ekonomikai, valstybės finansams, socialinei aplinkai, viešajam administravimui, teisei sistemai, kriminogenei situacijai, korupcijos mastui, aplinkai, administracinei naštai, regionų plėtrai ir kitoms sritims. EBPO parengtuose „pagrindinių reguliavimo kokybės ir veiklos rezultatų principuose“ yra rekomenduojama nuolat, sistemškai vertinti reguliavimo poveikį ir tai, ar išpildomi numatyti tikslai. Labai svarbu, kad vertinimas būtų atliekamas žiūrint ne iš reguliuotojo, bet iš tų, kurie yra reguliuojami, perspektyvos. Tik tokiu būdu valstybė gali suprasti, koki poveikį piliečiams ar verslui sukelia aptariamas reguliavimas. EBPO teigimu, kiekvienas valstybinis reguliavimas turi turėti savo tikslą. Kad prieš įvedant teisinį reguliavimą, būtina nuolat atlikti esamo numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą ir įvertinti, ar jis efektyviai padeda pasiekti užsibrėžtą tikslą. Pasiūskėjus, kad politika – neefektyvi, reguliavimo reikia arba atsisakyti, arba jį keisti. Tačiau ir šiuo atveju privalu atlikti numatomo reguliavimo efektyvumo vertinimą bei įvertinti jį per kaštų ir naudos prizmę, t. y. ar naujas reguliavimas tikrai suks daugiau teigiamų nei neigiamų pasekmių.

apribojimai, susiję su gaminių ir įrenginių jiems vartoti pardavimų skatinimu, iskaitant ir draudimą skelbti apie tabako ir susijusių gaminių bei įrenginių jiems vartoti kainų sumažinimą, gaminių kokybės ir sudėties reikalavimai, kuriais siekiama užtikrinti gaminių saugumą ir kokybę, dėl ko atsakingas verslas turėtų būti irgi suinteresuotas). Svarbu suprasti, kad tabako kontrolės priemonės yra orientuotos į žmonių sveikatos ir produktyvumo išsaugojimą, tai teigiamai veikia verslo aplinką, šalies ekonomiką ir gerovę. Be to, pažymėtina, kad Įstatymo projektu siūlomu teisiniu reguliavimu dėl informacinių prievolių sumažinimo bus sumažinta administracinė našta verslui (žr. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitą).

Lietuvos Respublikos
Sveikatos apsaugos ministras
Aurilijus Veriga

2020-03-04

Teisės skyriaus
vedėja
Martyna Mickė

Įstatymų valdymo ir
asmensų priėmimo skyriaus
vyriausioji specialistė
Rasa Sinkedienė
2020-03-04

2020-03-04